MIQUEL BULNES

MONSTRUM

2021 Prometheus Amsterdam

© 2021 Miquel Bulnes
Omslagontwerp Studio Monty
Omslagillustratie 'Miguelón', de best bewaarde fossiele schedel van een neanderthaler, gevonden in Atapuerca, Spanje/ANP/Science Photo Library
Foto auteur Ilja Keizer
Zetwerk Mat-Zet bv, Huizen
www.uitgeverijprometheus.nl
ISBN 978 90 446 4719 8

Den Haag, november 2021

Vanaf de achtentwintigste verdieping van de kantoorflat kijkt Estyr uit over het centrum van de stad. Het regent hard en het water kletstert tegen de ramen. Vele meters onder haar lijken de parapluutjes zich zelfstandig voort te bewegen door het Haagse labyrint. In de verte, waar het wolkendek is opengebroken, heeft zich een regenboog gevormd. Voor de zekerheid is ze een kwartier te vroeg gekomen. Terwijl ze door de wachtruimte ijsbeert – ze is er alleen – laat ze in gedachten de mogelijke knelpunten en gevoeligheden de revue passeren. Waar zouden deze mensen aanstoot aan kunnen nemen? Waar zouden ze een risico in kunnen zien? Haar voorbereiding was vooral lichamelijk. De afgelopen week heeft ze meer gesport en is ze op tijd gaan slapen. Fysieke fitheid is de belangrijkste conditie voor mentale fitheid. Het gesprek zo meteen is cruciaal – althans, het is de laatste horde. Alle sollicitatiegesprekken verliepen vlekkeloos en de baan is geknipt voor haar. Nee: zíj is geknipt voor de baan – dat moet ze uitdragen. Dit onderzoek is een formaliteit, als de lijst met items die je moet afvinken om de instapkaart voor een vliegreis te verkrijgen.

Een veiligheidsdeur met elektrisch slot gaat open en in de deuropening verschijnt een atletische dame van een jaar of veertig. Ze wenkt Estyr. ‘Mevrouw Bosvelt, wilt u zo vriendelijk zijn mij te volgen naar de vergaderzaal?’ De vrouw is groot en grof van gestalte, maar verder is alles aan haar klein: haar handen, haar lippen, haar neus, haar oren, haar tanden. Haar steile rossige haar wordt bijeengehouden door een zilveren clip. Ze oogt ontstemd, of misschien

slechts verveeld; haar mondhoeken hangen en maken haar mond tot een naar beneden gericht halvemaantje. Met ferme pas gaat ze Estyr voor door een brede met spots verlichte gang. De deuren van de kantoren aan weerszijden zijn dicht. Door de ruitjes van matglas zijn de aanwezigen onherkenbaar.

Aan het einde van de gang gaat de vrouw een vergaderzaal binnen. De ruimte is een meter of zeven diep en heeft een laag systeemplafond. Aan de muur hangt een bedieningspaneel met drukknoppen en met groene en rode ledlampjes. In het midden staat een grote ovale tafel die plaats biedt aan zeker twaalf personen. Er staan vier stoelen aangeschoven en drie microfoons opgesteld. Op een van de stoelen zit een man van omstreeks zestig jaar, onderuitgezakt achter een ingeplugde laptop. Hij heeft wit uitgedund haar en een baard van een week. Zijn blauwe jasje heeft te veel schoudervulling. Verder draagt hij een wit overhemd, een oranje stropdas en een kakikleurige chino. Zijn schoenen zijn zwartleren instappers. Hij schuift iets rechter op en volgt Estyr met zijn blik.

'Neemt u alstublieft plaats,' zegt de vrouw. Ze wijst naar een van de stoelen tegenover de man en gaat zelf naast hem zitten, achter een laptop en een blocnote op A4-formaat. 'Mijn naam is Patricia Meyer en ik ben beleidsadviseur bij het ministerie van Binnenlandse Zaken.'

'En ik ben Jacob Verkade,' stelt de man zich voor. 'Ik werk voor de AIVD.' Hij toont zijn pasje. Op de foto heeft hij halflang kastanjebruin haar en draagt hij een bril met een vliegeniersmontuur.

'Werkt u al lang bij de dienst?' vraagt Estyr.

'Heel lang maar niet heel veel,' mompelt de vrouw. Dan duidelijk en procedureel: 'De functie waarvoor u in een sollicitatietraject zit is een vertrouwensfunctie. De informatie waar u toegang toe zou krijgen zou onder andere vertrouwelijke diplomatieke post en rapporten van de AIVD en de MIVD omvatten. Daarom dienen wij na te gaan of uw aanstelling risico's kan vormen voor de staatsveiligheid of voor andere staatsbelangen. Het betreft een veiligheidsonderzoek van het type A. Een gesprek is een standaardonderdeel van een dergelijk onderzoek.'

'Het is me vooraf uitgelegd.'

‘Dit gesprek wordt opgenomen,’ voegt Verkade eraan toe. ‘De opname wordt tien jaar bewaard – de transcriptie langer.’

‘Zolang ik leef?’

‘Op z’n minst.’

Estyr schokschoudert. Ze knikt naar twee camera’s aan het plafond, die op haar zijn gericht. ‘Zijn dat camera’s?’

‘Is dat een vraag?’ antwoordt Verkade.

Patricia Meyer kucht. ‘Kunnen we u iets te drinken aanbieden?’

‘Graag koffie.’

‘De koffie moet je hier kauwen,’ waarschuwt Verkade.

‘Drie koffie,’ spreekt Meyer in haar microfoon. Ze kijkt Estyr aan: ‘We beginnen vast.’ Ze leest op van haar scherm: ‘Uw naam is Estyr Bosvelt. U bent vierendertig jaar, ongehuwd en woonachtig te Utrecht.’

‘Den Haag,’ verbetert Estyr. ‘Ik ben net verhuisd.’

Meyer maakt een aantekening op haar blocnote. ‘Juist, Den Haag.’ Ze gaat verder. ‘Uw ouders zijn Sandra en Ewout Bosvelt, beiden gepensioneerd. Uw broer Shane Bosvelt is financieel data-analist. Geen van hen heeft een aantekening op hun uittreksel justitiële documentatie. U hebt een betaalrekening, een spaarrekening en een creditcard bij dezelfde bank. Het totale saldo valt in de categorie tussen nul en honderdduizend euro.’

‘Dichter bij het eerste dan bij het tweede getal, veel dichter,’ zegt Estyr, haar nervositeit wegschertsend.

‘Wij hebben geen verdachte transacties vastgesteld in de afgelopen zesendertig maanden. U hebt geen aantekeningen op uw uittreksel justitiële documentatie en geen openstaande schulden bij de staat. U bent geen lid van een politieke partij of vakbond. Op sociale media staat nauwelijks persoonlijke informatie over u, maar u hebt wel vele posts verzorgd namens uw werkgever.’

‘Het makkelijkste veiligheidsonderzoek ooit voor jullie,’ zegt Estyr. Ze wiebelt op haar stoel en glimlacht ongemakkelijk.

‘U hebt gestudeerd in Utrecht – internationale betrekkingen met vervolgens een master in conflictstudies en mensenrechten. Daarna hebt u een aantal rechtenvakken gevolgd aan de Sorbonne-universiteit in Parijs, en in dezelfde stad hebt u een jaar lang stage gelopen

bij Artsen zonder Grenzen. In 2012 kwam u terug naar Nederland, waar u werd aangenomen bij de gemeente Utrecht. Sinds september 2014 werkt u voor de stichting Feed the Planet. U bent daar senior projectmedewerker.'

'Dat klopt allemaal,' zegt Estyr.

Meyer kijkt op van het computerscherm. 'U hoeft het niet te bevestigen. We hebben het gecheckt.'

'Behalve Utrecht.'

'Wat?'

'Jullie hebben alles gecheckt, behalve waar ik woon.'

'Hebt u zich al ingeschreven bij de gemeente Den Haag?'

'Toevallig gisteren.'

'Onze gegevens zijn van afgelopen vrijdag. Dus dan waren ze correct.'

'We doen alsof het nog vrijdag is,' verduidelijkt Verkade.

'Op uw curriculum vitae hebben we geen onjuistheden aangetroffen,' zegt Meyer. 'We hebben uw afstudeerscripties opgevraagd en geautomatiseerd laten testen op plagiaat. Ze waren brandschoon.'

'Dat is echt heel bijzonder,' zegt Verkade. 'U zou moeten weten wat we soms vinden aan bedrog.'

'Wellicht komt dat vanzelf, als ik word aangenomen voor deze functie.'

'We vertellen u dit om u op uw gemak te stellen. We begrijpen dat u een merkwaardig jaar achter de rug hebt.'

'Een tragisch jaar,' verbetert Meyer. Ze blijft intussen naar haar computerscherm kijken.

Estyr voelt het volle gewicht van haar torso via haar onderarmen op de tafel drukken, alsof plots de zwaartekracht harder is gezet.

'Is het wat u betreft goed als we daarmee beginnen?'

Estyrs stem hapert. 'Is dat echt nodig?'

'Hoe pijnlijk ook, zou u ons willen meenemen naar de betreffende dag in oktober?'

Een jongedame komt de zaal binnen met drie kopjes koffie op een dienblad. Ze zet het neer en verlaat direct de ruimte. Meyer schuift het dienblad naar Estyr toe.

Ze pakt een van de kopjes en probeert niet te trillen. 'Wat Jean-

Pierre het mooist vond aan Nederland was dat hij overal heen kon fietsen,' vertelt ze. 'Al deed hij dat dan heel traag. "Ik geniet van het fietsen," zei hij altijd als ik hem aanspoorde om een beetje door te trappen. Hij had een typisch Nederlandse stadsfiets gekocht, met een breed comfortabel zadel en snelbinders voor zijn aktetas. Op die fiets reed hij toen het gebeurde.'

'U was verloofd en woonde met hem samen.'

'Drie jaar, al met al. We zeiden dat we zouden gaan trouwen, maar daar hebben we nooit werk van gemaakt.' Ze wil het kopje naar haar mond brengen, maar ziet daarvan af uit angst om te morsen. 'Toen hij stierf kon ik ons appartement eigenlijk niet meer betalen, en…' Ze stopt even om haar ogen uit te wrijven. 'Het spijt me.'

'Hoe bent u die periode doorgekomen?'

'Geen idee. Ik was maandenlang mezelf niet. Ik zag dingen die er niet waren.'

'Bedoelt u hallucinaties?' vraagt Verkade.

'Ik bedoel redenen, oorzaken en verbanden. Eerst probeerde ik zijn dood betekenis te geven. Toen dat onmogelijk bleek, probeerde ik zijn leven zo veel mogelijk betekenis te geven.'

ESTYR (I)

Estyr gaat zitten aan de ronde eettafel. Ze slaat het condoleanceregister open en bladert door de welgemeende deelnemingen en emotionele afscheidsepistels. Ze probeert de namen te plaatsen bij de gezichten. Intussen loopt Fatima door naar de keuken, spoelt een glas af en schenkt voor zich in uit de fles bourgogne die ze gisteravond samen hebben aangebroken. Fatima, de halfzus van JP, is overgekomen uit Lyon, waar ze bedrijfsleider is van twee hippe kledingboetieks. Hun lederen handschoenen en satijnen nachthemden worden via internet verkocht van Riyad tot São Paulo. Gisteravond stond ze op Schiphol in een zwart broekpak en met een scheve zwarte hoed op, haar bagage in een koffer zonder wielen. Tot ze overmorgen het vliegtuig terug neemt, logeert ze bij Estyr. De moeder van Fatima en JP verblijft met haar inmiddels derde echtgenoot in een hotel aan het Janskerkhof. JP's vader was te ziek om naar Nederland af te reizen. Vanuit zijn verpleeghuis in Avignon heeft hij vanochtend gebeld en Estyr hakkelend sterkte gewenst. Ze wist niet wat te antwoorden. Hoelang hebben ze in stilte naar elkaars ademhaling zitten luisteren?

De Française ploft neer op de tweepersoonsbank voor de televisie en kijkt opzichtig om zich heen. 'Het interieur is bijzonder,' zegt ze. 'Heel Hollands.'

'Je broer vond het niet zo interessant hoe we het huis inrichtten, en hij was meestal aan het werk.' Estyr wijst naar het ingelijste affiche van een Franse film uit de jaren vijftig. 'Het enige wat hij ooit heeft opgehangen is die poster. Is het iets uit jullie familie? Als jullie eraan gehecht waren mag je het natuurlijk meenemen.' Meteen heeft ze al spijt van het aanbod – er is al zo weinig van hem in huis –, maar

Fatima haalt gelukkig slechts de schouders op: 'Ik heb dat nog nooit eerder gezien.'

'Hij had de meeste van zijn spullen in een opslagloods gestald,' zegt ze. 'Als je wilt kunnen we morgen gaan kijken of er iets van jullie tussen zit. Oude fotoalbums of zo.'

Fatima geeuwt. 'Ja, dat kunnen we doen.'

'We zullen in elk geval moeten beslissen waar we zijn meubels laten.'

Fatima pakt haar telefoon en begint op haar datingapp mannen te keuren – vooral áf te keuren. Gedurende de hele ceremonie in het uitvaartcentrum heeft ze zitten huilen. Tijdens het eten was ze vervolgens de opgewektheid zelve, om de hele weg terug naar huis in de auto opnieuw aan één stuk door te huilen. Het verdriet komt schoksgewijs, ze kan het tijdelijk afleggen. Estyr heeft nog nooit in haar leven gehuild, althans niet met het plengen van tranen. Ze zou niet weten hoe het moet. Het is niet dat ze geen verdriet voelt, of dat ze buitengewoon sterk is, het is een fysieke tekortkoming. Ze kán het gewoon niet, zoals andere mensen bijvoorbeeld hun tong niet in de lengte kunnen oprollen.

Vijf dagen zijn voorbijgegaan sinds het ongeluk. JP werd aangereden op de fiets, viel een sloot in en verdronk. De bestuurder van het voertuig dat hem schepte reed door. De politie zegt druk bezig te zijn camerabeelden uit de omgeving te bestuderen, maar heeft tot nog toe niets aan voortgang in het onderzoek gemeld. Ze twijfelt of ze echt wil weten wie er schuldig is aan (of is het slechts *verantwoordelijk voor*) het ongeluk. Zou het niet makkelijker zijn te berusten in het noodlot en in de oneerlijkheid van het leven?

Ze pakt JP's mobiele telefoon en drukt de AAN-knop in. Het scherm licht op en geeft aan dat er een oproep is gemist van 'Ashley'. Als ze de details wil achterhalen vraagt het toestel om een wachtwoord. Ze probeert wat codes, maar geen ervan werkt. In de rechterhoek meldt de telefoon dat de batterij nog voor vierendertig procent vol is. Ze besluit hem op te laden, voor het geval er opnieuw mensen proberen te bellen.

De boekjes bij de ingang, de toespraken van familieleden en collega's, de livemuziek van piano en viool, de rij voor de koffie, het

verdwijnen van de kist in de oven: de hele dag deed onwerkelijk aan, surrealistisch, als ware het een toneelstuk over de dood van een jonge Fransman in Utrecht. (Een toneelstuk met mondmaskers.) En ten slotte al die vrienden van Jean-Pierre die hun medeleven kwamen betuigen, vrienden die hem veel langer en waarschijnlijk ook veel beter kenden dan zij. Zij had juist hén moeten condoleren. Nog geen drie jaar geleden ontmoetten JP en zij elkaar, binnen drie maanden kwam hij bij haar inwonen. Nu is hij weer voor altijd weg.

Mag rouw langer duren dan de periode dat je de persoon hebt gekend?

Estyr staat op van de tafel en zoekt in de boekenkast JP's belangrijke papieren bij elkaar: rekeningen, contracten, verzekeringen, post van instanties. Misschien zit er iets bij wat snel aandacht behoeft. Een deel van de documenten vindt ze als boekenlegger in een atlas. Daartussen zit ook het contract met de verhuurder van JP's opslagruimte. Ze haalt het eruit en legt het op tafel.

Fatima kijkt op van haar mobiele telefoon. 'Ben jij echt drieëndertig?' vraagt ze. 'Je oogt zoveel jonger.'

'Volgens mijn ouders was ik een laatbloeier en ben ik dat altijd gebleven. Uiteindelijk wordt het een voordeel.'

'Je moeder is een knappe vrouw. Jij lijkt behoorlijk op haar – dezelfde ogen, met dezelfde afwezige blik, en dezelfde neus ook.'

Estyr glimlacht. Veel mensen vinden dat ze fysiek op haar moeder lijkt – haar adoptiemoeder welteverstaan – en op haar broer Shane, die ook geadopteerd is. Mensen zien wat ze willen zien. 'Morgen gaan we naar de opslag.'

Fatima kijkt weer naar de datingapp op haar telefoonscherm. 'Heerlen, is dat hier ver vandaan?' vraagt ze. Ze begint een bericht te typen.

Estyr zet de atlas terug en loopt naar de slaapkamer. Ze schopt haar schoenen uit, dimt het licht en laat zich aan JP's kant op het bed vallen. Zijn matras is veel zachter dan dat van haar, omdat hij anders last kreeg van zijn rug. Ze zinkt weg in het midden van JP's matras, waar de veren zijn gaan meegeven onder zijn gewicht, en stelt zich voor dat haar lichaam het zijne is, en dat zij hem van een afstand bekijkt, over hem waakt. Laat het waar zijn, laat zijn dood

vervliegen als een angstdroom, dan zal ze nooit om iets anders vragen. Ze voelt zichzelf zwaarder worden, alsof ze het bed in wordt getrokken.

In het schemerdonker komt Fatima naast haar liggen, rolt zich op en kruipt tegen haar aan. Ze ruikt naar honing en jasmijn, naar avontuur en verleiding. Ze ruikt naar leven. Haar adem blaast in Estyrs nek en doet de haartjes rechtop staan. 'Zolang jij bestaat, bestaat hij nog,' fluistert ze in Estyrs oor.

'Ik hield zo ontzettend veel van jouw broer.'

De Française legt haar hand op Estyrs heup. 'Ik ook. Zielsveel. Net als hijzelf. Dat was het enige wat we met elkaar gemeen hadden.'

Ψ

Valérie Leclercq, de moeder van JP, is een voormalig ambassadrice van de Franse staat. Ze is formeel, elegant en recht als een kapstok. Haar gelaatsuitdrukkingen zijn eerder afgewogen keuzes dan uitingen van gemoedstoestanden. Het kost Estyr nog steeds moeite haar te tutoyeren. Na enig aandringen is Valérie met Fatima en Estyr meegegaan om de opslagruimte van haar zoon te bekijken en zo mogelijk uit te ruimen. Ze hebben haar opgepikt bij het hotel. Valéries huidige echtgenoot – die de afgelopen vier weken geen dag nuchter is geweest – hebben ze daar achtergelaten. In Estyrs gammele Toyota Yaris rijden ze de stad uit, over de kinderkopjes van het centrum en over de fietsstraten langs de singels. Fatima heeft haar telefoon thuis vergeten en er onderweg al veertig keer niet op gekeken.

Het verhuurbedrijf van de boxen bevindt zich op een industrieterrein, tussen de bouwmarkten en de overslagloodsen. Estyr loopt met de sleutel en het huurbewijs naar de balie, waar de receptionist annex bewaker druk in gesprek is aan de telefoon. Hij steekt zijn hand op naar Estyr en wijst naar een bankje tegen de muur. Ze gaat zitten. In gedachten loopt ze het lijstje van zaken af die ze snel moet regelen: de gezamenlijke verzekeringen, het huurcontract, JP's auto. De reis die ze hadden geboekt naar Rome en Florence, valt die nog te annuleren?

‘Heb je geld nodig?’ vraagt Valérie. Ze is blijven staan voor een ingelijst ISO-certificaat en bekijkt haar reflectie in het glas. ‘We kunnen je natuurlijk helpen.’

Estyr bijt een stukje van haar duimnagel. Ze negeert de vraag. Jean-Pierre en zij hadden geen samenlevingscontract. Zou hij haar iets hebben nagelaten? Ze kan het zich niet voorstellen. Hij was niet het soort persoon dat verwachtte ooit een testament nodig te hebben.

De baliemedewerker blijft minutenlang aan de lijn hangen zonder een woord te zeggen. Hij lijkt in de wacht gezet. Ze loopt op hem af. ‘Wat is er mis?’

‘Het beeld van de camera’s is gistermiddag uitgevallen. Een storing.’ Hij zet de telefoon op de speaker en legt hem neer.

Ze overhandigt hem de papieren van JP. ‘We komen om deze box leeg te halen,’ zegt ze. ‘De eigenaar is overleden.’

De medewerker schudt zijn hoofd. ‘Wat je net zei heb ik niet gehoord. Een overleden huurder geeft heel veel gedoe.’

Ze wrijft met twee vingers over haar jukbeen. ‘Wat kan er dan beter aan de hand zijn?’

‘Jullie huren de ruimte samen. Vandaag kom je alleen. Daarom heb je ook de sleutel bij je. Heb je legitimatie meegenomen?’

Ze schuift haar rijbewijs over tafel.

Hij noteert haar gegevens. ‘Uitstekend. Box 35A, aan het einde van de gang links.’

JP’s opslagbox is volgestouwd met meubels en kartonnen dozen. Een koperen kroonluchter bungelt aan een rafelig koord aan een haak in het plafond, een oude racefiets balanceert wankel boven op een op zijn zijkant gezette eettafel. Zwarte vuilniszakken bedwingen met uiterste inspanning de kleding die erin is samengepropt. Maar vooral is de ruimte volgestouwd met dozen die uitpuilen van de boeken, klappers en losse documenten.

‘Zitten er spullen tussen die jullie graag zouden meenemen?’ vraagt ze. ‘Iets wat jullie missen?’

Fatima duwt met de neus van haar zwarte laars tegen een van de dozen. ‘Waarschijnlijk moeten we een hoop weggooien.’

Estyr trekt de bovenste doos van de voorste stapel en zet hem op

de vloer. Met dikke viltstift is er '2019' op geschreven. 'Dit zijn vast de spullen die hij afgelopen zomer meenam uit Lyon.'

'Juist, afgelopen zomer,' zegt of vraagt Valérie; het onderscheid is niet altijd duidelijk bij haar. (Het zal wel een handigheidje van diplomaten zijn.) Ze pakt een papieren zakdoekje en veegt haar vingers af.

Fatima kijkt weg.

Zou JP zijn familie hebben verteld over de ruzie die hem naar Lyon dreef? Over de toestand waarin hij haar achterliet? Estyr wordt misselijk; haar maag trekt samen, draait voltes onder haar ribben. 'Neem alsjeblieft die doos voor me mee,' zegt ze tegen Fatima. 'Ik voel me niet goed. Ik wil gaan.' Ze vermant zich, onderdrukt het kokhalzen en tilt zelf een tweede doos op – een kleine, maar zware vol schriften.

'Ach meisje,' zegt Valérie. Met tegenzin pakt ze een derde.

Op weg naar buiten passeren ze de balie, waar de medewerker een film zit te kijken op zijn mobiele telefoon.

'Werken de camera's weer?' vraagt Estyr.

'Ze zijn er nog steeds mee bezig, maar het probleem is achterhaald. Een computerstoring bij de centrale.'

'Gebeurt dat vaak?'

'Eerste keer. Dus geen zorgen, je spullen staan hier in principe veilig.'

'Ik moet terugkomen voor de rest.'

De baliemedewerker steekt zijn duim op.

Ongeduldig tikt Fatima met haar nagel tegen het karton van de doos. Voor inmiddels de zestigste keer kijkt ze niet op haar mobiel.

Ψ

'De urn kan ik over een week ophalen,' vertelt Estyr. Ze zit alleen thuis en heeft haar broer Shane aan de telefoon. Fatima en Valérie zijn samen gaan eten, maar zij heeft verstek laten gaan. In een hele avond samen treuren had ze geen zin en in geforceerd praten over andere zaken dan JP ook niet. 'Ik wilde hem eigenlijk aan zijn moeder geven,' zegt ze. 'Wat denk jij?'

'Ik heb daar niet echt een mening over,' antwoordt Shane.

'Wat zou ik er anders mee aan moeten? Ergens opbergen? Of juist prominent in de woonkamer plaatsen?'

'Je kunt de as laten comprimeren tot een diamant. Een vriend van me heeft dat gedaan met zijn oma.'

'Echt?'

'Het is niet goedkoop.'

'Ik geef hem gewoon aan Valérie,' besluit ze. Ze verplaatst de telefoon naar haar andere oor. 'Pa en ma belden me vanmiddag. Ze vinden dat ik voorlopig bij hen thuis zou moeten gaan wonen.'

'Mooi…' Ze hoort het hem denken: *Zeg ik iets grappigs of zeg ik iets nuttigs?* 'Beter nog lijkt me dat zij bij jou intrekken.'

Ze gniffelt uit beleefdheid. 'Het is tijd dat ik weer aan de slag ga. Er ligt uitzoekwerk op me te wachten.'

'Heb je hulp nodig?'

'Als dat zo is laat ik het je weten.' Ze neemt afscheid en hangt op.

Het is alweer acht uur, wat een gebruikelijk tijdstip was voor JP om thuis te komen. Half-en-half verwacht ze dat de voordeur zo opengaat, dat hij schuchter zijn hoofd naar binnen steekt en informeert of ze eten voor hem heeft bewaard, beducht voor een uitbrander omdat hij weer te lang heeft doorgewerkt, zich excuserend, vage beloftes doend dat hij het snel goed zal maken. Aandacht was voor hem iets kwantitatiefs, iets meetbaars, als een banksaldo dat je kon laten teruglopen om dan weer bij te storten.

Ze kiepert de inhoud van de doos '2019' uit over de vloer: wat wetenschappelijke boeken, een zak met potloden en pennen, een universeelstekker, twee handdoeken in de oorspronkelijke verpakking… Troep et cetera. Ze moet het verleden ordenen, opdelen, en voor een groot deel ook weggeven of weggooien. Ze maakt stapels: 'in de afvalbak', 'waarschijnlijk in de afvalbak', 'zelf houden', 'voor iemand anders'.

Estyr kijkt om zich heen. Al die spullen die ze bezit, wat zijn die waard? Als ze morgen doodgaat, zou iemand ze dan willen hebben? Misschien een eerstejaarsstudent, een werkloze, een vluchteling? Ze krijgt een geniale ingeving: de spullen van overleden mensen in West-Europa naar vluchtelingenkampen sturen. Liefdadigheid waar

je zelf ook bij wint. Het is beter nog dan je wisselgeld of statiegeld doneren; je kunt een goed mens zijn zonder dat het iets kost. In plaats van ze weg te gooien kun je met de muffe oude kleren van een heengegane dierbare een hongerig, halfnaakt oorlogsslachtoffer dolblij maken. Ze moet het voorstel inbrengen bij haar eigen ngo. Wat zou er nodig zijn? Een publiciteitscampagne, ruimte op vrachtschepen, exportpapieren, btw-vrijstellingen… Waarom is nooit eerder iemand op dit idee gekomen? De afgeladen containers uit de Chinese fabrieken kunnen op de terugweg diezelfde spullen in gebruikte, soms licht gehavende staat weer afvoeren naar kampen in Sub-Saharaans Afrika of het Midden-Oosten, naar de 'tweedelijnsconsumenten'.

Een beeld van vluchtelingen die pleeborstels en tongschrapers hergebruiken doet haar het plan weer verlaten.

Ze gooit een paar gympen en een gebutste spelcomputer op de stapel 'waarschijnlijk in de afvalbak'. Bijna belandt een pluchen knuffeldraak daar ook, maar ze bedenkt zich. Deze kocht JP toen ze voor het eerst zwanger was. Een tijd lang lag hij in zijn auto, maar ergens in de afgelopen twee jaar is hij verdwenen, kennelijk de opslag in. Was dat toen hij deze zomer wegvluchtte naar Lyon?

Zijn vlucht was de culminatie van anderhalf jaar toenemende spanningen over miskraam op miskraam op miskraam. Terwijl JP leek te berusten in de tegenslag en weigerde de artsen verder onderzoek te laten doen, werd zij steeds fanatieker, desperater, dwingender. De ruzies werden feller en steeds voller van verwijt, tot hij afgelopen augustus – tijdens opnieuw een uitbarsting van haar frustratie, na de zoveelste miskraam – het huis uit liep, in zijn auto stapte en wegreed.

De volgende ochtend belde hij vanuit Lyon. Zo veel spijt had hij en zo graag wilde hij haar weer zien… Ze kreeg de indruk dat hij begon te huilen, duizend kilometer bij haar vandaan. Hij belde meermalen per dag naar Nederland, maar bleef uiteindelijk bijna drie weken weg vanwege familiezaken. Estyr durfde er met niemand over te praten. Tegen haar ouders en tegen vrienden had ze het over 'een congres' of over 'familiebezoek'. Wat zou hij Valérie en Fatima hebben verteld? Waarschijnlijk niets, denkt ze.

Het onderwerp 'kinderen' had ze sinds zijn terugkomst laten rusten, met de bedoeling het volgend jaar weer op te pakken. Ze hadden kunnen adopteren, toch, net als haar eigen ouders hadden gedaan? Ze had JP vast kunnen overtuigen van de voordelen. De afwezigheid van een bloedband maakt dat je meer moeite doet het contact te onderhouden, vanzelfsprekendheid bestaat niet. Geen van Estyrs vriendinnen gaat zo vaak bij haar ouders langs als zijzelf, terwijl JP zijn eigen ouders bijna nooit zag, ook niet toen hij nog in Frankrijk woonde – Valérie en hij waren nagenoeg vreemden voor elkaar. Waarschijnlijk hoeft zij daarom ook geen van zijn spullen te hebben.

Estyrs biologische ouders kwamen om toen ze nog geen jaar oud was. Ze waren in Nederland op vakantie en vlogen onderweg naar de Keukenhof met de auto uit de bocht. Als door een wonder werd zijzelf gered in haar kinderstoeltje. Een huis of familie in Frankrijk kon niet worden getraceerd; zelfs het dorp waar ze vandaan kwamen wist het consulaat niet te achterhalen, dus werd ze tijdelijk bij een Nederlands pleeggezin geplaatst, dat haar later adopteerde. Een halfhartige poging enkele jaren geleden om via sociale media haar biologische familie – misschien een oom, een tante, grootouders? – op te sporen leverde niets op.

De Franse baby werd een Nederlandse, en haar achternaam Roux werd vervangen door Bosvelt. Ergens vond ze het ironisch dat ze juist voor een Fransman was gevallen, alsof zoiets een genetische eigenschap is die besloten ligt bij je geboorte – een gedachte die JP onzin vond toen ze hem voorlegde: 'In aanleg hebben vrouwen juist een voorkeur voor mannen met een genenpakket dat sterk verschilt van dat van henzelf.' Of zoiets.

'*Australopithecus – homo habilis*…' mompelt ze, alsof ze hem antwoord geeft.

Ψ

Politiebureau Utrecht-Centrum, het kantoor van inspecteur Kamstra. Het is de derde keer in anderhalve week tijd dat Estyr er zit. De afspraak was al gemaakt bij het vorige bezoek, toen ze samen met